

duïnt-los dels antics, per la seva morfologia i fonètica i establint una comparació entre les actes transcrites pels tres autors citats, que són: una donació de Gausfret, comte del Rosselló en 974; una acta de confirmació del Papa Benet VI (974); altra de Joan XV (990) i un privilegi del rei de França, Lotari (982) (1), he pogut resseguir la línia de l'immensa àrea del cenobi de Sant Pere.

Aquesta era la següent:

L'edifici adossat a l'església i el claustre en la part de Llevant és també difícils de repartir. En ell hi havien les cases del monestir, onze, segons Merino (1). En l'extrem Nord d'aquesta part, tenia l'abat la seva residència; avui res no es pot veure per la ruïna que les cobreix, encara que cap importància arquitectònica tenen. Donen damunt el camí que condueix a La Selva, i en la part de Ponent, al cementiri, reclòs entre gruixudes parets enderrocades. Les romagueres han tapat prudentment les profanacions de que ha estat sempre objecte.

A la part de Mitgdia del claustre hi havia el refector, compost per una sala de 6'20 per 9'50 metres, amb volta de punt d'ametlla. Es potser el més migrat del monestir, doncs sembla impossible que allí s'hi enquívissin quaranta i fins cinquanta entre monjos i novícis, que tenia en els seus períodes de preponderància. Els visitadors, però, ens donen l'explicació d'aquesta anomalia diguent-nos que molts d'ells estaven deslliurats de la vida comú, vivint a sa pròpia casa dintre del cenobi. Alguns pertanyien a famílies poderoses i fins tenien servents i criats. El menjador dominava un panorama esplèndid a jutjar pels finestrals que donaven de cara a Llevant i al Nord, avui tapiats. Una petita recambra de parets baixes el separava de la cuina, que dona a la roca, amb una llar immensa i restes de conduccions d'aigües, i la finestrella per on passaven les viandes al refector.

Una porta oberta a l'esquerra de la cuina condueix a un porxo formant angle, de 18 per 20 metres, amb sis feixugues columnes de rebla, quadrades, amb voltes de creueria, ben resguardat dels furients embats de la tramuntana. En ell s'hi obra un pati molt gran que acaba al Sur a la muntanya i al camí dels monjos a La Selva, i a l'Orient amb un alt muralló contrafortat que donava als horts del convent, on hi havia, segons Pella i Forgas, un aqüari (2). Damunt d'aquest porxo s'hi troba un pis en el que hi havien habitacions de monjos dividides per un estret corredor.

(1) Andreu de Simón Pontero.—Obra i lloc citats; app. I i II.—Marça.—Obra citada, ap. 116, 117, 130 i 140.—Villanueva.—Obra citada, app. XV i XVI.

(1) Merino.—Espana Sagrada. Vol. XLIII, p. 348.

(2) Pella i Forgas. Obra citada, p. 389.